

UNA LLIÇÓ DE TEATRE

No sovintegen per les nostres terres les companyies de teatres llatinoamericanes. Hi ha, és clar, excepcions, en forma de festivals o mostres de teatre, però el que no és gens habitual és que una companyia d'aquesta procedència faça *temporada* a un teatre privat de València.

Com ja es deu haver endevinat parle de la companyia cubana *El Público* que, amb la direcció de Carlos Díaz, ens ha oferit les seues versions del *Calígula* d'Albert Camus i d'*El Público* de Garcia Lorca. Sense oblidar els innegables mèrits del primer dels muntatges esmentats, voldria aturar-me una mica en el segona. Un Lorca ben allunyat de tota vel·leïtat oportunista i d'altres molt més políticament correctes, com la pàl·lida *Canción con reflejo* muntada per Teatres de la Generalitat.

A ningú no se li escapa el caràcter difícil del text lorquià, que propicia els enfilalls de tòpics de tota mena. Per això, gran mèrit del present muntatge és haver confiat la dramaturgia a un autor teatral de la solvència i la qualitat d'Abilio Estevez, i haver dissenyat aquest una estratègia explicativa que passa per contextualitzar l'obra amb la inclusió de fragments i referències incòniques d'altres obres i de poemes del mateix Lorca. Voluntat d'aclariment reforçada, a més a més, amb la disposició en continuïtat dels diferents quadres -aparentment inconnexos- que conformen l'original.

A partir d'aquesta proposta dramaturgica, Carlos Díaz ha optat per treballar la direcció dels actors per resoldre ací -amb eficàcia i encert- els problemes que plantejava Lorca en alguns moments, com l'acumulació de personatges i de referents simultanis i heterogenis. El resultat, en resum, és una lliçó de teatre, i per partida triple: pel treball sobre el text, per l'adequació de la proposta als mitjans (materials i humans) i per la direcció dels actors. Una lliçó, en fi, que palesa que a Llatinoamèrica en saben molt. de teatre.